

Asia: VN/32853/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi elintarvikemarkkinalain ja oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 6 §:n ja 5 luvun 2 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunnonantajan yleiset huomiot koko esityksestä

Kannatamme yritysten välisen sopimussuhteen heikomman osapuolen suojaamista ja tasapuolisten kilpailuolosuhteiden luomista

Ehdotuksen mukaan elintarvikemarkkinalakiin lisättäisiin ostajan oman tuotemerkin suosimisen kieltö. Elintarvikemarkkinalakiin lisättäisiin myös säännökset, joilla vahvistetaan alkutuottajan ja elintarviketeollisuuden liikesalaisuuksien suojaa ja suojaa kustannuksia aiheuttavilta tietopyynnöiltä sekä suojaa kaupallisilta kostotoimilta. Elintarvikemarkkinalakiin lisättäisiin myös säännös, jonka avulla elintarvikemarkkinavaltuutettu voi valvontatoiminnassaan puuttua nykyistä paremmin neuvotteluvoiman väärinkäyttöön. Esityksen mukaan elintarvikemarkkinavaltuutettu voisi hakea markkinaoikeudelta kiellon määräämistä ostajalle jatkaa neuvotteluvoimaltaan heikompien tavarantoimittajien kannalta kohtuuttoman sopimusehdon tai sopimuskäytännön käyttämistä.

Perinteisesti yritysten väliset sopimussuhteet ovat vain väljästi säänneltyjä. Pääsääntönä on, että yritykset voivat sopia keskenään sopimussuhteessaan noudatettavista pelisäännöistä. Sopimusvapauden periaate on yhä tärkeä. On kuitenkin tosiasia, että suurin osa suomalaisista yrityksistä on yksinyrittäjiä ja mikrokokoisia yrityksiä. Valtasuhteet eri yritysten välillä vaihtelevat tasapuolisesta hyvinkin epätasapainoiseen. Sen vuoksi meillä on voimassa erilaista sopimuslainsäädäntöä, jossa suojeleobjektina on pienyritys.

Luonnoksessa arvioidaan, että esityksen vaikutukset muille kuin kaupan suurille toimijoille ovat myönteisiä tai muuten vähäisiä. Myös vaikutukset kilpailuun on arvioitu myönteisiksi. Pidämme

esitystä tämän vuoksi perusteltuna. Jos lausuntokierroksen aikana kuitenkin ilmenee sellaisia kielteisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat pienyrityksiin, taikka uusi sääntelytaakka katsotaan muutoin perusteettomaksi, tulee esityksiä niiltä osin arvioida jatkovalmistelussa uudelleen.

2. Huomiot esityksen vaikutuksista

-

3. Huomiot luvusta suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

-

4. Muut huomiot perusteluista

-

5. Huomiot 1 §:stä Soveltamisala säännöskohtaisine perusteluineen

-

6. Huomiot 1 a §:stä Säännökset, joita sovelletaan riippumatta muutoin sovellettavasti laista säännöskohtaisine perusteluineen

-

7. Huomiot 1 b §:stä Lain tarkoitus säännöskohtaisine perusteluineen

-

8. Huomiot 2 §:stä Määritelmät säännöskohtaisine perusteluineen

-

9. Huomiot 2 e §:stä Kaupalliset kostotoimet säännöskohtaisine perusteluineen

-

10. Huomiot 3 a §:stä Neuvottelut poikkeuksellisten olosuhteiden johdosta säännöskohtaisine perusteluineen

-

11. Huomiot 4 a §:stä Neuvotteluvoiman väärinkäyttö säännöskohtaisine perusteluineen

-

12. Huomiot 4 b §:stä Kielto edellyttää tiettyjä tietoja säännöskohtaisine perusteluineen

-

13. Huomiot 4 c §:stä Ostajan tuotemerkin suosimisen kielto säännöskohtaisine perusteluineen

-

14. Huomiot 5 §:stä Elintarvikemarkkinavaltuutettu ja 7 §:stä valvonta säännöskohtaisine perusteluineen

-

15. Huomiot 10 §:stä Huomautus, 11 §:stä Julkinen varoitus ja 11 a §:stä Elintarvikemarkkinavaltuutetun asettama kielto säännöskohtaisine perusteluineen

-

16. Huomiot 11 b §:stä Markkinaoikeuden asettama kielto ja 12 §:stä Elintarvikemarkkinavaltuutetun oikeus hakea markkinaoikeudelta kiellon määräämistä säännöskohtaisine perusteluineen

-

17. Huomiot siirtymäsäännöksestä

-

18. Huomiot 12 a §:stä seuraamusmaksu ja 13 b §:stä Viranomaisten välinen tietojenvaihto säännöskohtaisine perusteluineen

-

19. Huomiot Oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain muuttamisesta säännöskohtaisine perusteluineen

-

Toivonen Tiina
Suomen Yrittäjät ry